

Tisdagen den 13 april

Kl. 16.00

§ 1 Justerades protokollen för den 26, 30 och 31 mars samt den 1 och 2 innevarande månad.

§ 2 Meddelande ang. veckans sammanträden

Herr TALMANNEN yttrade:

I enlighet med den preliminära planen hålls arbetsplena onsdagen den 14 april kl. 11.00 och fredagen den 16 april kl. 10.00. Onsdagssammanträdet kommer efter sedvanligt middagsuppehåll att fortsättas på kvällen. Vid fredagens plenum behandlas utskottsbetänkanden fram till omkring kl. 15.30, varefter svar lämnas på ett antal interpellationer.

Vid sammanträdet torsdagen den 15 april kl. 14.00 besvaras ett 15-tal enkla frågor och ett stort antal interpellationer. Däremot upptas inte några utskottsbetänkanden till avgörande vid torsdagens sammanträde.

§ 3 Herr talmannen meddelade att herr *Enarsson* denna dag åter intagit sin plats i kammaren.

§ 4 Upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens kammare

Undertecknad får härmed anhålla om ledighet från riksdagsarbetet den 14–17 april 1971 på grund av officiellt besök i Österrike.

Stockholm den 2 april 1971

Olof Palme

Till riksdagens kammare

På grund av deltagande i interparlamentarisk konferens i Venezuela anhåller undertecknad om ledighet från riksdagsarbetet under tiden den 13–23 april 1971.

Stockholm den 2 april 1971

Thorbjörn Fälldin

Kammaren biföll dessa ansökningar.

Tisdagen den
13 april 1971

Tisdagen den
13 april 1971

*Ang. ledighet för
kommunala
förtroendeuppdrag*

Herr civilministern LUNDKVIST erhöll ordet för att besvara herr Karlssons i Malung (s) i kammarens protokoll för den 25 mars intagna fråga, nr 164, och anförde:

Herr talman! Herr Karlsson i Malung har frågat, mig om jag uppmärksammat att löntagare i vissa fall av sina arbetsgivare vägras ledighet för att fullgöra kommunala förtroendeuppdrag och vilka åtgärder som är möjliga att vidta för att trygga den anställdes rätt i detta avseende.

Den kommunala demokratin förutsätter ett aktivt engagemang från ett stort antal kommunmedlemmar. Enligt kommunallagarna är i princip varje myndig medborgare, som inte uppnått sextio års ålder, skyldig att åta sig kommunala förtroendeuppdrag. Mot den bakgrunden är det enligt min mening angeläget att alla medborgare också ges reella möjligheter att fullgöra sådana uppdrag.

Vad sedan gäller frågan om vilka åtgärder som är möjliga att vidta för att den anställde skall få erforderlig ledighet för att utöva kommunala förtroendeuppdrag vill jag erinra om att denna fråga behandlas i vissa kollektivavtal.

Det är enligt min mening otillfredsställande att en arbetsgivare utan tvingande skäl vägrar de anställda ledighet för kommunala uppdrag. Sedan jag nu uppmärksamats på frågan är det min avsikt att närmare undersöka löntagarnas faktiska möjligheter att få ledigt för fullgörande av kommunala förtroendeuppdrag. I första hand avser jag att ta kontakt med arbetsmarknadens parter för att höra deras synpunkter på frågan.

Herr KARLSSON i Malung (s):

Herr talman! Jag vill tacka civilministern för svaret på min enkla fråga och samtidigt framhålla att jag är mycket nöjd med detta svar.

Med tanke på – som också civilministern här har framhållit i sitt svar – att den enskilde medborgaren i princip är skyldig att motta erhållet offentligt uppdrag är det angeläget att begärd ledighet beviljas utan besvärligheter för den enskilde. Med andra ord: skall den kommunala demokratin fungera krävs också att de förtroendevalda erhåller den ledighet som krävs för uppdragets fullgörande.

Om inte konkreta fall bevisligen funnits ännu 1971, där löntagare haft svårigheter att erhålla ledighet, skulle den här frågeställningen varit överflödigt, framför allt med tanke på tidigare riksdagsbehandling av motioner som berört ledighet för offentliga uppdrag. Så sent som 1970 när allmänna beredningsutskottet i sitt utlåtande nr 38 behandlade en motion om åtgärder i syfte att underlätta för anställda att delta i fackligt och politiskt arbete framhöll Svenska arbetsgivareföreningen i sitt remissvar:

”I lagar som rör tillsättandet av ledamöter i olika slag av offentliga nämnder m. m. stadgas ofta att den enskilde medborgaren i princip är skyldig att mottaga erhållet offentligt uppdrag. Ur arbetsgivarsynpunkt ter det sig också angeläget att de anställda genom att mottaga olika offentliga uppdrag vidgar sina egna och därmed företagets kunskaper om

och engagemang för den offentliga verksamheten.”

Denna positiva syn måste ha avsett inte bara mottagandet av uppdraget utan också utövandet och fullgörandet av uppdraget, som väl ändå måste vara det väsentligaste. Jag hoppas nu att arbetsgivaren i praktiken i fortsättningen visar samma positiva anda som den som framkom i Arbetsgivareföreningens remissvar i fjol och efter den uppmärksamhet frågan givits nu och inte minst efter det positiva svar som civilministern nu lämnat här. Jag vill uttala min tillfredsställelse över vad civilministern framhåller i senare delen av sitt svar, där han säger att han närmare skall ”undersöka löntagarnas faktiska möjligheter att få ledigt för fullgörande av kommunala förtroendeuppdrag”. Jag hoppas att svårigheterna för förtroendevalda att fullgöra sina uppdrag i framtiden skall vara undanröjda.

Jag vill än en gång tacka civilministern för svaret på min fråga.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 6 Ang. bestridandet av kostnad för undersökning m. m. av fast fornlämning

Herr utbildningsministern CARLSSON erhöll ordet för att besvara herr *Richardsons* (fp) i kammarens protokoll för den 16 mars intagna fråga, nr 134, och anförde:

Herr talman! Herr Richardson har frågat mig om jag är beredd att låta staten överta kostnaderna för sådan utgrävning av fast fornlämning som föranleds av ”allmänt eller större enskilt arbetsföretag”.

Enligt 9 § fornminneslagen svarar den som står för allmänt eller större enskilt arbetsföretag som berör en fornlämning för kostnaderna för undersökning eller för åtgärder för att bevara fornlämningen, om det inte på grund av särskilda förhållanden kan anses obilligt. Till enskilda som belastas med alltför höga kostnader på grund av fornminnesundersökning kan riksantikvarieämbetet lämna statsbidrag. Till både kommuner och enskilda kan statsstöd till fornminnesvård utgå genom arbetsmarknadsverket.

Den framtida utformningen av samhällets kulturminnesvård utreds för närvarande av 1965 års musei- och utställningssakkunniga, som väntas avge sina förslag i år. I avvaktan på dessa är jag inte beredd att förorda någon ändring i fråga om det statliga ansvaret på kulturminnesvårdens område.

Herr RICHARDSON (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka utbildningsministern för svaret på min fråga.

1942 års fornminneslag är uttryck för en statlig kulturpolitisk målsättning — skydd för fornminnen. För undvikande av varje missförstånd vill jag deklarerat, att jag delar den värdering som kommer till uttryck i denna lagstiftning.

Frågan gäller heller inte det berättigade i de krav lagen uppställer utan

Nr 59

Tisdagen den
13 april 1971

*Ang. bestridandet
av kostnad för
undersökning m. m.
av fast fornlämning*

Tisdagen den
13 april 1971

*Ang. bestridandet
av kostnad för
undersökning m. m.
av fast fornlämning*

i stället vem som skall betala denna statens kulturpolitik. Det heter i 9 § i lagen om fornminnen – som utbildningsministern antydde i sitt svar – att om särskild undersökning av fornlämningen behövs i samband med "allmänt eller större enskilt arbetsföretag" så skall kostnaden åvila företaget "såvitt det icke på grund av särskilda förhållanden finnes obilligt".

Att denna lag skall tolkas och tillämpas generöst framgår med all önskvärd tydlighet av förarbetena till lagstiftningen och inte minst av andra lagutskottets – och därmed också riksdagens – kommentar. Utskottet framhöll att det var en samhällsangelägenhet att "i görligaste mån skydda och bevara fornminnen" men pekade också på den enskildes intressen och uttalade därvid följande: "En reglering av hithörande område bör därför ske under vederbörligt hänsynstagande till de sålunda förefintliga, delvis motstridiga intressena."

Utskottet poängterade än tydligare statens ansvar: "Utskottet anser sig kunna förvänta", heter det, "att myndigheterna vid behandlingen av förekommande ärenden skola ingående pröva omständigheterna i det särskilda fallet och därvid under beaktande av kulturminnesvårdens krav jämväl visa förståelse för övriga berättigade intressen".

Vad som enligt lagtexten är "obilligt" och enligt andra lagutskottet "berättigade intressen" är självfallet en relativt godtycklig tolkningsfråga. Jag föreställer mig att många hänsyn kan vägas in i en sådan skälighetsbedömning. Men låt oss anta att en ideell organisation, som helt finansierar sin verksamhet med insamlade medel och gåvor, kommer i den situationen att den måste bygga en lokal för sin verksamhet, t. ex. en kyrka, på en tomt där det krävs arkeologiska utgrävningar och undersökningar – så är det i de centrala delarna i flera av våra äldsta städer, t. ex. i Skara – är det då verkligen förenligt med lagens anda att staten skjuter över kostnaderna eller en stor del av dem på denna ideella organisation?

Utbildningsministern säger att riksantikvarieämbetet *kan* lämna statsbidrag. Jag vill fråga: *Bör* inte riksantikvarieämbetet lämna bidrag i en sådan här situation?

Herr utbildningsministern CARLSSON:

Herr talman! Herr Richardson konkretiserade nu sin fråga. Det är naturligtvis väldigt svårt för mig att bedöma i vad mån handläggningen i enskilda fall har varit i enlighet med andan i lagstiftningen. Jag föreställer mig emellertid att man inom utredningsarbetet gör en bedömning av om hittills gällande praxis har stått i överensstämmelse med vad lagstiftarna tänkte sig. Skulle så inte vara fallet, finns ju möjligheter inom mycket kort tid att vidta eventuellt önskvärda kompletteringar i lagstiftningen.

Herr RICHARDSON (fp):

Herr talman! Jag tackar utbildningsministern för detta svar, och jag uppfattar det så att den generösa tolkning som man för snart 30 år sedan rekommenderade vid lagstiftningen skall tillämpas även nu.

Överläggningen var härmed slutad.

Herr utbildningsministern CARLSSON erhöll ordet för att besvara fru Sundbergs (m) i kammarens protokoll för den 23 mars intagna fråga, nr 157, och anförde:

Herr talman! Fru Sundberg har frågat mig, vilka åtgärder jag ämnar vidtaga för att trygga sysselsättningen för de hushållslärare som friställs från de kommunala yrkesskolorna på grund av gymnasieskolreformen.

I proposition 1968:140 framhölls bl. a. att skolmyndigheterna i nära samverkan med personalorganisationerna bör söka komma till ändamålsenliga lösningar av de problem som kan uppkomma på de olika gymnasieskolorterna. Ett sådant arbete pågår också inom skolöverstyrelsen.

Jag vill tillägga att av fru Sundberg berörda lärargrupper givetvis omfattas även av regeringens beslut den 14 maj 1970 om anställningstryggheten för icke ordinarie lärare inom det kommunala skolväsendet.

Fru SUNDBERG (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka utbildningsministern för svaret, men jag vill gärna tillägga att jag fann det ofullständigt. Utbildningsministern säger att man skall i samverkan med personalorganisationerna söka komma till ändamålsenliga lösningar av de problem som kan uppkomma. Det är just de ändamålsenliga lösningarna för den kategori hushållslärare jag här talar om som jag hade hoppats få ett svar från utbildningsministern om.

Hushållslärarna är en olycksdrabbad yrkeskår. När grundskolan genomfördes var man dock redan i förväg medveten om att problem skulle uppstå, och man införde övergångsplanen, dit 60 procent av dem gick. Nu genomför man en gymnasiereform som berör ungefär 1 000 kommunalanställda hushållslärare. De får meddelande om att fr. o. m. den 1 juli har den nya gymnasieskolan inte längre behov av deras tjänster. I Malmö har sex hushållslärare fått ett sådant besked från studierektorn.

Den hemtekniska kursen, som hörde till de kommunala yrkesskolorna, hade 16 elever i varje grupp. Den var mycket omtyckt, och åtskilliga hushållslärare fungerade också där som lärare. Nu införs den nya gymnasieskolan med en kraftig nedskärning av timantalet och med undervisningsgrupper på 30 elever i stället för 16. Det värsta enligt min mening är att för den s. k. vård- och konsumtionslinjen ännu inte finns någon läroplan utarbetad och man kan inte göra några bedömningar i vad mån hushållslärare skall kunna anställas där.

Naturligtvis kan detta problem gälla även för övriga yrkeslärare i samband med gymnasieskolans genomförande, men vad jag tycker är påtagligt denna gång är att man ställer hushållslärarna inför ett fullbordat faktum. Det går inte för kommunerna att skaffa fram elever. Därför hade det för mig varit roligt att från utbildningsministern få ett svar på hur just dessa problem skall lösas -- och det tycker jag inte att jag har fått.

Herr utbildningsministern CARLSSON:

Herr talman! Till att börja med vill jag konstatera att de problem vi

Tisdagen den
13 april 1971

*Om åtgärder för att
trygga sysselsätt-
ningen för vissa
hushållslärare*

Tisdagen den
13 april 1971

*Om åtgärder för att
trygga sysselsätt-
ningen för vissa
hushållslärare*

här möter i och för sig inte är nya på skolans område. Vi har genomfört den nya läroplanen för grundskolan och hade då en rad personalproblem att lösa. Jag tror att helhetsomdömet från de berörda parternas sida i det fallet är att staten på ett hedersamt sätt skött sig i de ansvarsfrågorna.

Nu gäller det alltså gymnasieskolan. Jag vill då börja med att säga till fru Sundberg att det förhållandet att det inte är någon läroplan utarbetad för vård- och konsumtionslinjen beror på att den linjen mötte ett sådant motstånd från avnämarna att vi inte ansåg oss kunna sätta den i sjön.

Vad vi allmänt har gjort för gymnasieskolan är, som jag sade i mitt första svar, att vi fattade ett konsejbeslut den 14 maj 1970, där vi slog fast principerna som innebär en generös behandling av de lärargrupper som i negativ mening kan bli berörda av beslutet. Vi har uppdragit åt skolöverstyrelsen att kontinuerligt följa frågan, och det som just nu har aktualiserat den är linjevalet, som vi vet har ägt rum. Det kan ha slagit på ett sätt som vi inte har räknat med. Jag har t. ex. fått uppgifter från Göteborg, som jag kan nämna eftersom fru Sundberg nämnde Malmö. I Göteborg har konsumtionslinjen plats för 210 elever, men den har bara fått 37 sökande. Då uppstår givetvis en sådan situation där extraordinära åtgärder kan vara nödvändiga. Vi har begärt att få in sådana uppgifter från skolöverstyrelsen, som i sin tur har kontakt med länskolnämnderna. I början av maj får vi besked i vad mån dylika situationer har uppstått ute i landet. Vid den tidpunkten får vi också bedöma om extra åtgärder, utöver dem vi redan har beslutat, kan vara behövliga. Jag kan alltså inte för dagen utesluta att vi kan behöva vidta ytterligare åtgärder.

Fru SUNDBERG (m):

Herr talman! Jag tackar utbildningsministern för det beskedet. Jag tror att det bedömande som herr Carlsson gjorde när det gäller linjevalet är helt riktigt. Däremot tycker jag att man från statsmakternas sida kunde ha garderat sig i förväg för att dylikt skulle inträffa.

Vad beträffar de extraordinära åtgärder som utbildningsministern här talar om vill jag naturligtvis gärna tolka det så att man i samband med gymnasieskolans reformerande kommer att skapa möjligheter för hushållslärarna, liknande dem som tillskapades i samband med grundskolans genomförande i dess nya utformning, när man hade en övergångsplan. Jag vill tillägga, att även om staten hade ansvar för det hela tror jag att åtskilliga hushållslärare med en god och gedigen utbildning i ett visst yrke har beklagat att deras huvudsakliga sysselsättning har blivit att undervisa i ämnen för vilka de inte har den adekvata utbildningen. Det är lätt för mig att tro, men det vore roligt om utbildningsministern ville bekräfta att man skulle kunna länka sig att även inom gymnasieskolan skapa något slags övergångsplan för här berörda hushållslärare.

Herr utbildningsministern CARLSSON:

Herr talman! Jag vill nog ändå vidhålla att departementet har haft den beredskap för de problem som kan uppstå som departementet har ansett nödvändig. Vi har fattat ett principbeslut, och vi har givit det ansvariga verket i uppdrag att följa frågan; genom kontakter med länskolnämnderna finns direkta möjligheter att kontrollera situationen ute på fältet.

Vilken typ av åtgärder som kan bli nödvändiga kommer vi att ta ställning till i maj, när vi ser det faktiska utfallet av linjevallet – det vågar jag inte ha någon säker uppfattning om i dag.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 8 Om bättre möjligheter att ta del av program som sänds i TV 2

Herr utbildningsministern CARLSSON erhöll ordet för att besvara herr *Ångströms* (fp) i kammarens protokoll för den 25 mars intagna fråga, nr 166, och anförde:

Herr talman! Herr *Ångström* har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att ge möjligheter åt TV-tittarna i stora delar av vårt land, som fortfarande saknar TV 2, att ta del av program av stort publikt intresse, som nu endast sänds över denna kanal.

Det ankommer på Sveriges Radio att inom ramen för de av statsmakterna fastställda riktlinjerna för programverksamhetens organisation och innehåll avgöra vilka program som skall sändas i de olika TV- och ljudradiokanalerna. Jag avser därför inte att vidta några åtgärder av det slag som frågeställaren efterlyser.

Herr *ÅNGSTRÖM* (fp):

Herr talman! Jag tackar utbildningsministern för hans svar, men jag är besviken över att han där inte visat någon vilja att själv gripa in och på ett vettigt sätt klara samordningen mellan de olika TV-kanalerna i de fall där en samordning är absolut nödvändig.

Uppvaktningar och skrivelser i ärendet till radiochefen och andra programansvariga, från myndigheter och enskilda personer, har visat sig resultatlösa. För något år sedan skrev jag själv i min egenskap av FU-ordförande i landstinget till radiochefen och pekade på de olika programutbud som den bristande täckningen av TV 2 i landet innebär trots att licensavgiften var densamma. Jag fick ett artigt och välmenande svar, där radiochefen hänvisade till dels den kommande utbyggnaden av TV 2-nätet, dels förhållandet med de fristående kanalerna och konkurrensen dem emellan.

Parallellen mellan utbildningsministerns svar i dag och radiochefens i fjol är väl fullt klar, och lika klart anser jag det vara att ingen av dessa båda personer har förstått att detta är en allvarlig servicefråga, främst för glesbygden, och en fråga om rättvisa, då alla betalar samma licensavgift.

Jag har inte heller kunnat finna att en samordning skulle välla några större praktiska problem. På de tider då TV 1 inte har sändning bör det vara en enkel sak att låta de aktuella programmen gå fram över dess sändare till de områden som inte har TV 2. Under annan sändningstid bör glimtar och sammandrag i större utsträckning än hittills passas in i TV 1-programmet från direktsändningar. Andra typer av program – bygde-reportage, TV-pjäser och debatter som handlar om bygder som saknar möjligheter att se TV 2 eller andra program av speciellt lokalt intresse – bör också bevakas på så sätt att de läggs in efter ordinarie sändningar i

Nr 59

Tisdagen den
13 april 1971

Om bättre möjligheter att ta del av program som sänds i TV 2

Tisdagen den 13 april 1971

Om bättre möjligheter att ta del av program som sänds i TV 2

TV 1 samma kväll.

Jag kan nämna som ett exempel att TV-pjäsen om byn Lavforsen inte kunde ses av de människor som det hela handlade om och varifrån agerande själva kom. De fick göra en 20-milaresa för att se sig själva och vad TV gjort av deras problem. Många reste också den sträckan. Det blev en dyr föreställning, och det skall vara även i övrigt hunsade glesbygdsmänniskor som finner sig i en sådan ordning.

Herr utbildningsminister CARLSSON:

Herr talman! Herr Ångström var förvånad över att jag inte grep in i Sveriges Radio och åstadkom en samordning mellan de två kanalerna. Jag må säga att jag är förvånad över att herr Ångström inte känner till att det saknas förutsättningar för ett sådant ingripande från regeringen eller utbildningsministern i radio- och TV-verksamheten i det gällande riksdagsbeslutet. Enligt avtalet mellan staten och Sveriges Radio skall de av Kungl. Maj:t och riksdagen år 1966 godkända riktlinjerna ligga till grund för verksamheten. Dessa i sin tur förutsätter bl. a. två självständiga programenheter för TV som skall arbeta på likartade villkor. Det yttersta ansvaret för att riktlinjerna verkligen följs åvilar radioledningen. Åtgärder från min sida i det av herr Ångström aktualiserade fallet förutsätter riksdagsbeslut om ändring av 1966 års riktlinjer och ändring i konsekvens härmed av avtalet mellan Sveriges Radio och staten.

Om man vill klaga i en sådan här fråga – och det har man självfallet rätt till – är den riktiga instansen radioledningen, och jag förstod av herr Ångströms inlägg att han också haft kontakt åt det hållet. Det är där han måste sätta in sina övertalningsåtgärder i fråga om vad som skall sändas i kanal 1 respektive kanal 2.

Jag vill samtidigt nämna att utbyggnaden av TV 2-nätet är i full gång, och täckningen beräknas om några månader uppgå till 93 procent av befolkningen.

Herr ÅNGSTRÖM (fp):

Herr talman! Ett ingripande kan göras på många sätt, och jag tycker att det skulle vara mycket positivt om utbildningsministern och jag kunde förena oss i en kontakt med radioledningen, så att vi fick den här samordningen påbättrad i framtiden.

I mitt första anförande glömde jag att peka på ett annat förhållande som också talar för en större samordning av program av stort publikt intresse mellan de olika kanalerna. Detta är nämligen det enkla förhållandet att många människor i vårt land saknar ekonomiska möjligheter att förse sina mottagare med anordningar för program 2. De flesta av dessa finns bland den stora gruppen pensionärer som endast har sin folkpension att leva på. Jag tycker att de människorna också är värda den omtanken.

Herr utbildningsministern CARLSSON:

Herr talman! Herr Ångström upprepar att han anser att utbildningsministern bör ta kontakt med radioledningen. Jag måste än en gång understryka att om jag skulle följa herr Ångströms råd, så skulle jag riskera mycket obehagliga konsekvenser. Jag tycker inte för närvarande

Tisdagen den
13 april 1971

Ang. pris- och kartellnämndens utredningsverksamhet vid förlängning av prisstoppet

att situationen är sådan att jag vill utsätta mig för den sortens politiska risker.

Jag avstår därför frivilligt, herr Ångström från att följa rådet, och jag tror inte heller att det skulle gagna saken. Vill man ta upp en diskussion om vad som sänts i den ena eller den andra kanalen får man göra det med dem som har ansvaret för verksamheten, alltså ledningen för Sveriges Radio.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 9 Ang. pris- och kartellnämndens utredningsverksamhet vid förlängning av prisstoppet

Herr handelsministern FELDT erhöll ordet för att besvara herr Romanus' (fp) i kammarens protokoll för den 26 mars intagna fråga, nr 167, och anförde:

Herr talman! Herr Romanus har frågat om pris- och kartellnämnden vid förlängningen av prisstoppet kommer att ges resurser att bedriva sin normala utredningsverksamhet.

Pris- och kartellnämnden har möjlighet att förstärka personalen i den omfattning som erfordras för att möta ökad arbetsbelastning på grund av prisstoppet. En viss personalförstärkning har också genomförts. Det är emellertid knappast lämpligt eller ens möjligt att för nytillkommande arbetsuppgifter av temporär art utöka personalen i sådan utsträckning att nämndens normala verksamhet kan bedrivas utan inskränkningar. Utredningsverksamheten upprätthålls emellertid för närvarande i den omfattning som betingas av näringsfrihetsombudsmannens behov men också av de mest angelägna av övriga behov. Arbetet med registrering av kartellavtal och storföretag pågår normalt.

Herr ROMANUS (fp):

Herr talman! Statens pris- och kartellnämnds utredningar har stor betydelse för konsumenterna. Genom att utredningarna bedrivs och resultaten framläggs skapas bättre förutsättningar för en fungerande marknad. Genom att konsumenterna informeras om resultaten får de större möjlighet att handla rationellt. Detta i sin tur påverkar företagen.

Denna viktiga utredningsverksamhet har kommit allvarligt i kläm genom att pris- och kartellnämnden fått ansvaret att övervaka prisstoppet. 1969 publicerade nämnden 51 utredningar, alltså ungefär 25 per halvår. Under de tre första kvartalen 1970 kom 31 stycken, vilket motsvarar 20 per halvår. Under det sista kvartalet 1970 och det första kvartalet 1971 – tillsammans ett halvår – har bara fem utredningar publicerats, dvs. en minskning från ungefär 20 per halvår till fem per halvår.

I en sammanställning vid årsskiftet redovisades inom nämnden 15 pågående utredningar och 15 som var "vilande" eller "ej påbörjade". Bland de vilande eller ej påbörjade utredningarna kan nämnas: priser och

Tisdagen den
13 april 1971

Ang. pris- och kartellnämndens utredningsverksamhet vid förlängning av prisstoppet

kostnader vid fotolaboratorier, optikbranschen, struktur- och kostnadsförhållanden i kvarnindustrin, sortiment, service och priser på campingplatser – onekligen av stort intresse inför sommarsäsongen – svenska och utländska bilpriser, begravningsbranschen och olika faktorerers betydelse för de växlande priserna på heltäckande mattor.

Av de utredningar som pågick vid årsskiftet är det bara två som har blivit klara under första kvartalet. Man kan anta att de pågående utredningarna måste bedrivas i nedsatt takt. Hur många utredningar som normalt skulle ha startats, och som nu inte blir av, vet man naturligtvis inte.

Men klart är att trots att pris- och kartellnämnden har fått förstärkning, så måste en stor del av den ordinarie arbetskraften användas för övervakningen av prisstoppet, vilket har gått ut över utredningsverksamheten.

Sådant kan accepteras för en kortare tid. Nu har prisstoppet förlängts ytterligare ett halvår. Skall pris- och kartellnämndens utredningsarbete med direkt sikte på konsumenterna – inte undersökningar åt NO och registrering av kartellavtal, som statsrådet nämner i svaret – ligga nere ytterligare ett halvår, dvs. tillsammans ett helt år? Har konsumenterna råd med det? Vilket värde fäster regeringen vid den delen av verksamheten?

Att ett stort antal utredningar om viktiga frågor är vilande är naturligtvis besvärande för dem som vill göra gällande, att regeringen för en kraftfull konsumentpolitik. Det är en händelse, som ser ut som en tanke, att SPK i de sammanställningar över arbetsläget i nämnden, som gjorts efter årsskiftet, har tagit bort uppdelningen i pågående och vilande utredningar. Man frågar sig onekligen: Är detta bara en tanke?

I en debatt nyligen ville handelsministern inte göra något som helst uttalande om när prisstoppet kommer att avvecklas. Han ville inte ens tala om huruvida regeringen hade bestämt sig för den ungefärliga tidpunkten.

Vad har herr handelsministern i dag att säga dem som sätter värde på de ordinarie utredningarna från SPK?

Herr handelsministern FELDT:

Herr talman! Det var roligt att höra herr Romanus' uppskattning av pris- och kartellnämndens utredningsverksamhet. Jag delar hans mening att det är en för konsumenterna viktig hantering som man här sysslar med.

Men om man under en begränsad tid måste sätta in betydande resurser på prisövervakning, som ju också är ett väsentligt konsumentintresse, finns det helt enkelt inte praktiska administrativa möjligheter att bygga ut den utredande verksamheten i en sådan omfattning att den skulle kunna fortgå utan inskränkningar. Detta beror delvis på att den extrapersonal som kan tas in får ägna sig åt prisstoppsfrågorna, medan den ordinarie personalen i första hand får förbehållas den utredande verksamheten. Att förstärka utredningssidan temporärt skulle stöta på betydande svårigheter, medan det har varit avsevärt lättare att göra det när det gäller den sorts administrativ verksamhet som prisstoppet

innehåller.

Nu är den utredande verksamheten långtifrån nedlagd. Av ungefär 190 tjänstemän på pris- och kartellnämnden är ungefär hälften sysselsatta med den ordinarie verksamheten – dvs. då framför allt utredningar – och för närvarande pågår det inom pris- och kartellnämnden 16 utredningar. Att man där har prioriterat näringsfrihetsombudsmannens önskemål om utredningar är väl ganska uppenbart och rimligt.

På herr Romanus' avslutande fråga kan jag svara att som vi har gjort omläggningen av arbetsrutinerna inom pris- och kartellnämnden, så kommer det att vara möjligt att med mycket kort varsel sätta in de fulla resurserna på utredningsarbetet igen, när prisstoppet har avvecklats eller i varje fall kunnat tas ned från nuvarande omfattning. Att vi i dag skulle föra en debatt om prisstoppets vara eller inte vara, det var väl inte ens herr Romanus' mening.

Herr ROMANUS (fp):

Herr talman! Jag borde naturligtvis ha tackat handelsministern för svaret. På grund av tidsnöd gjorde jag inte det. Men tyvärr innehöll svaret inte särskilt många konkreta besked, så det kanske inte gjorde så mycket.

Herr Feldt trycker nu mycket hårt på, att det här är en temporär begränsning, och att man då inte kan utvidga personalen hur mycket som helst. Ja, men hur tillfällig begränsning blir det fråga om? Det blir ju ändå nu ett helt år, under vilket man, med den takt som hållits hittills, kommer att producera 10 utredningar i stället för normalt 50. Det måste man väl ändå säga är en allvarlig begränsning, och då kan man inte bara slå sig till ro med att begränsningen är "temporär".

Dessutom vet vi ju inte om det blir slut i och med detta – det vägrar ju herr Feldt bestämt att ge något besked om. Jag vill inte göra detta till en debatt om hur länge prisstoppet skall vara, men så länge herr Feldt inte kan säga någonting om hur länge det kommer att bibehållas, blir ju kraven på ett besked om hur det skall gå med den här utredningsverksamheten ännu starkare.

Det sägs i svaret att "de mest angelägna av övriga behov" – dvs. de direkt konsumentinriktade utredningarna – har kunnat tillgodoses. Ja, i år har det publicerats två utredningar: en om hur kvaliteten är på potatis i Kalmar och en om oljerabatterna. Jag vill inte bagatellisera dessa utredningar och säga att de är mindre viktiga, men det är ganska litet gentemot vad man normalt producerar på pris- och kartellnämnden – det måste väl herr Feldt hålla med om.

Och man slås ju onekligen, när man på detta sätt ser regleringsverksamhetens praktiska konsekvenser, av kontrasten mot den förnöjdhet som rådde då prisstoppet proklamerades. Den här övervakningen skulle husmödrarna i stort sett sköta på egen hand, sade finansministern då. Det visar sig nu att, när man skall få det hela att fungera i praktiken, så kan man inte undvika att för konsumenterna ganska viktig verksamhet blir lidande. Jag är ledsen att herr Feldt inte har kunnat ge något konkret besked – såvitt jag kan finna av svaret – om att det skall bli en förbättring.

Nr 59

Tisdagen den
13 april 1971

Ang. pris- och kartellnämndens utredningsverksamhet vid förlängning av prisstoppet

Tisdagen den
13 april 1971

Ang. pris- och kartellnämndens utredningsverksamhet vid förlängning av prisstoppet

Herr handelsministern FELDT:

Herr talman! Det besked som herr Romanus nu efterlyste i sin replik fick han i det svar som han inte tyckte det var lönt att tacka för, nämligen att vi måste eftersätta utredningsverksamheten under den här perioden. Det är att beklaga att så måste ske. Men jag tycker det är en orimlig värdering av insatserna för konsumenternas intressen om man säger att det inte är ett vitalt konsumentintresse att prisstoppet genomförs och övervakas.

Sedan hade det kanske också varit mera intressant om denna debatt från herr Romanus' sida hade innehållit någon liten tanke om hur man skall göra i ett verk, som enligt sina instruktioner och åligganden normalt har att utföra utredningsarbete, men som också skall kunna göra sådana här snabba utryckningar i samband med ett beslut om prisstopp. Det har förutsatts att den ordinarie verksamheten under sådana skeden får läggas åt sidan i den grad som genomförandet av den extraordinära aktionen förutsätter. Det är ganska självklart att förutsättningarna för pris- och kartellnämndens verksamhet också var tänkta på det sättet.

Under detta skede har vissa utredningar måst läggas åt sidan. Det beror, som jag sade, på att extraförstärkningen av personal – som i och för sig hade kunnat göras mycket större – inte går att göra för den utredande verksamheten. Temporärt går det att låna folk från olika myndigheter och nyrekrytera tillfälligt för prisövervakning och för administration av prisstoppet. Vi har kunnat göra det. Men det går inte att göra på samma sätt för den utredande verksamheten, därför att den har ett annat innehåll både administrativt och framför allt när det gäller utredningsteknik och annat. Detta förklarar att man inte ens med mycket god vilja och mycket pengar till sitt förfogande hade kunnat driva utredningsverksamheten alldeles utan avbrott.

Men som sagt, det hade varit mera intressant om herr Romanus hade tänkt något på vad han ansåg borde ha gjorts, i stället för att bara efterlysa förbättringar. Det är alltför enkelt för att gå hem i detta sammanhang.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 10 Föredrogs och hänvisades Kungl. Maj:ts propositioner
nr 30 till konstitutionsutskottet,
nr 55 till utbildningsutskottet och
nr 76 till näringsutskottet.

§ 11 Föredrogs och hänvisades motionerna
nr 1291–1306 till inrikesutskottet,
nr 1307–1309 till utbildningsutskottet,
nr 1310 till kulturutskottet,
nr 1311 till finansutskottet,
nr 1312–1315 till jordbruksutskottet och
nr 1316 till trafikutskottet.

§ 12 Föredrogs, men bordlades åter skatteutskottets betänkanden nr 17 och 20, socialförsäkringsutskottets betänkanden nr 14–16 samt utbildningsutskottets betänkanden nr 3 och 4.

Nr 59

Tisdagen den
13 april 1971

§ 13 Interpellation nr 100 ang. Sveriges Radios nyhetsförmedling

Ordet lämnades på begäran till

Herr AHLMARK (fp), som yttrade:

Herr talman! När det nuvarande systemet för radio och TV beslutades på hösten 1966 gjorde regeringen uttalanden om hur nyhetsförmedlingen skulle organiseras. "En långt gående spridning av nyhetsurval, analyser och kommentarer är ur opinionsbildningens synpunkt önskvärd", förklarade kommunikationsministern Olof Palme i propositionen 136 år 1966. Han sade vidare:

Jag har "övertvägt en modell för nyhetstjänsten i den nya organisationen för Sveriges Radio, som i korthet innebär, att en gemensam nyhetsredaktion inrättas som en service åt de självständiga programmenheterna. Den skulle få till uppgift att svara för insamling, bearbetning och utsändning av korta nyhetsprogram av enbart faktagivande karaktär i radio och television. De olika programmenheterna bör vara fria att söka också andra nyhetskällor men koncentrera sina insatser på kommentar, analys och reportage. Till den centrala redaktionen bör knytas korrespondenterna i distrikten och utlandet. Programledningen kan där mot särskild ersättning göra programbeställningar men också t. ex. genom egna reportageresor och engagemang av egna kommentatorer bevaka händelserna i utlandet."

Det kan diskuteras, om nyhetsförmedlingen i TV har levt upp till den målsättningen. Den gemensamma nyhetsredaktionen TV-Nytt, som byggts upp "som en service åt de självständiga programmenheterna", har fått en mer dominerande ställning än många tänkte sig, när principbeslutet fattades för snart fem år sedan.

Förra året tillsattes en utredning inom Sveriges Radio för att undersöka bl. a. hur nyhetsförmedlingen skall organiseras i framtiden. Uppgifter i pressen om lösningar som diskuteras och har sympatier inom denna utredning påstår att starka krafter inom Sveriges Radio vill centralisera nyhetsförmedlingen ännu mer än nu genom att ytterligare stärka den gemensamma TV-Nytt-redaktionen. Enligt samma källor skulle detta begränsa de båda TV-kanalernas möjlighet att bedriva självständig nyhetsjakt och göra egna nyhetskommentarer. Bl. a. skulle TV2-programmet Rapport, som många ser som det mest vitala nyhetsprogrammet i svensk television, läggas ner.

Det är inte riksdagens sak att diskutera enskilda program i Sveriges Radio eller detta företags administrativa problem i största allmänhet. Nyhetsförmedlingens grundläggande organisation handlar däremot om de principer för radio-TV-systemet i vårt land som riksdagen tidigare fattat beslut om. Det är självfallet riksdagens rättighet att hävda principen om konkurrens i radio-TV:s nyhetsförmedling.

Den omdiskuterade nyhetsutredningen inom Sveriges Radio lär ännu inte vara färdig, och dess slutsatser har därmed inte behandlats av andra instanser. Men det är angeläget att regeringen redan nu gör klart att utan

ett nytt riksdagsbeslut är ingen sådan förändring av organisationen av nyhetsförmedlingen i Sveriges Radio möjlig som strider mot målsättningen från 1966.

Mot bakgrund av vad jag här anförst hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr utbildningsministern få ställa följande frågor:

1. Anser regeringen fortfarande att i radio-TV "en långt gående spridning av nyhetsurval, analyser och kommentarer är ur opinionsbildningens synpunkt önskvärd" (propositionen 136 år 1966)?

2. Kan genom Sveriges Radios praktiska handlande denna målsättning för nyhetsförmedlingen förändras eller uttunnas utan ett nytt riksdagsbeslut?

Denna anhållan bordlades.

§ 14 Interpellation nr 101 ang. åtgärder mot utländsk terrorverksamhet i Sverige

Ordet lämnades på begäran till

Herr HELEN (fp), som yttrade:

Herr talman! Senast i regeringens utrikesdeklaration till riksdagen den 31 mars fastslogs det ansvar Sverige känner sig ha att sörja för att politiska protestaktioner i vårt land ej får kränka det rättsskydd som tillkommer främmande länders sändebud och övriga företrädare. Detta uttalande som föranledde instämmande från folkpartiet är desto viktigare som det ömtåliga mellanfolkliga samarbetet i så hög grad är beroende av att beskickningar och diplomatisk personal kan arbeta i främmande land utan att utsättas för grova, brutala eller rent av livshotande aktioner från politiska motståndare. Vad vi i Sverige gör för att skydda främmande beskickningars personal är givetvis en av förutsättningarna för att våra egna företrädare i andra länder skall kunna räkna med tillräckligt skydd. Men frågan har ännu större principiell räckvidd. I fjolårets utrikesdebatt sammanfattade jag min syn i dessa ord: "Det är ett nederlag när själva instrumenten för fredligt umgänge dras in i förolämpningarnas och våldets sektorer."

Den reglerade men efter förhållandevis generösa och humana principer accepterade invandringen i Sverige från länder utanför Norden har tillfört den svenska miljön mycket värdefullt, inte bara från snäva arbetskrafts-synpunkter utan även från utgångspunkten att det svenska samhället har mycket att vinna av kontakter här hemma med företrädare för andra nationer och kulturer. Samtidigt är det uppenbart att små extrema grupper av utlänningar kan skapa betydande problem inte minst för den stora majoriteten av invandrare. Det gäller inte enbart för pass- och tullpersonal, polisväsendet i dess helhet och andra myndigheter som har att vaka över säkerhet och trygghet i samhället utan också allmänhetens reaktioner inför invandringen som sådan. Om små invandrargrupper begår våldshandlingar som synes ha kunnat undvikas eller mildras uppstår lätt oros känslor som kan komma att förvandlas till en negativ inställning mot invandrare över huvud taget. En sådan opinionsutveckling vore mycket beklaglig.

De extremistgrupper som sökt sig till vårt land för att här bedriva

politisk verksamhet torde vara starkt begränsade. Det avskyvärda dådet mot den jugoslaviske ambassadören har nu fäst både den svenska allmänhetens och den internationella opinionens uppmärksamhet på att i Sverige verkar en separatistgrupp med terror som politiskt stridsmedel. Att denna rörelse verkat i vårt land sedan avsevärd tid med överfall och andra grova våldshandlingar som led i den politiska kamp, som har sin grund i historiska och ideologiska motsättningar i hemlandet, har ej varit lika allmänt känt.

Man kan utgå från att polis och andra rättsvårdande instanser uppmärksammat följt den s. k. Ustasja-organisationens verksamhet i Sverige sedan lång tid tillbaka. Så sent som den 11 mars i år sade justitieministern "att man också från polisens och andra myndigheters sida skall särskilt beakta den situation som vi talat om här i dag". Trots detta har den fruktansvärda händelsen på jugoslaviska ambassaden kunnat inträffa. Vilken art av övervakning som förekommit torde knappast i detalj kunna redovisas utan att försvåra polisens fortsatta arbete. Däremot är det nödvändigt att riksdagen får sådan insyn i hur kontrollen av politiska terrorgrupper sker i ett land med de humana rättsprinciper som är erkända i Sverige. Det måste också göras klart om det finns några omständigheter i svensk lagstiftning, i förvaltningsmässig praxis eller brister i polisens arbetsresurser som gör att vi inte är i stånd att leva upp till de principer för skydd åt främmande beskickningar och övriga som regeringen proklamerat senast i deklarationen av den 31 mars. Det är vidare viktigt att allmänheten får klart för sig om gällande lag och praxis ger tillräckliga möjligheter för myndigheterna att förhindra organisationer att bedriva terrorverksamhet i Sverige. För alla laglydiga medborgare, oavsett om de är av svensk eller utländsk härkomst, måste det ju framstå som självklart att de ej skall utsättas för hot till liv och säkerhet från grupper som programmatiskt vägrar att följa det demokratiska samhällets rättsregler.

Med hänsyn till att mina frågor berör förvaltningspraxis inom myndigheter som sorterar under skilda departement hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr statsministern få rikta följande frågor:

Är statsministern beredd

att lämna riksdagen en redogörelse för de omständigheter i svensk lagstiftning och förvaltningspraxis och eventuella brister i polisens arbetsresurser som gjort det omöjligt att tidigare förhindra terrorverksamhet från den organisation som sedan flera år verkat i Sverige och nu ligger bakom det avskyvärda dådet mot Jugoslaviens ambassadör i Sverige samt

att redogöra för regeringens avsikter att söka förhindra organisationer från att bedriva terrorverksamhet i Sverige?

Denna anhållan bordlades.

§ 15 Interpellation nr 102 ang. ökningen av den grövre kriminaliteten

Ordet lämnades på begäran till

Herr WIKLUND i Stockholm (fp), som yttrade:

Herr talman! Enligt vad som konstateras i statsverkspropositionen har kriminaliteten ökat under hela 1960-talet. Detta gäller såväl tillgrepps-

som våldsbrott. Antalet anmälda brottsbalksbrott (strafflagsbrott) uppgick till 156 000 år 1955 och hade stigit till ca 450 000 år 1968. För åren 1969 och 1970 föreligger endast preliminär statistik, men man anser sig dock kunna räkna med att kriminaliteten mätt i antalet anmälda brott fortsatt att öka under dessa år. Ökningen var 17,9 procent för år 1970 jämfört med närmast föregående år. Ingenting tyder på att ökningstendensen under innevarande år brutits.

Oroande uppgifter i massmedia på senare tid om enskilda fall av både egendoms- och våldsbrottslighet, speglade den fortgående ökningen av den totala brottsligheten, har åter aktualiserat alla de polisiära, kriminal- och socialpolitiska problem som sammanhänger med bekämpande och förebyggande av kriminaliteten i samhället. Särskilt har därvid uppmärksamheten riktats på ökningen av post- och bankrånen. En del av dessa grova brott har inträffat i tät följd, vilket förstärkt intrycket av en ohämmad ökning. Antalet anmälda sådana brott var

år 1967	7
år 1968	20
år 1969	37
år 1970	50 (varav ett i förening med mord)
år 1971 (till innevarande dag)	22

Om utvecklingen hittills i år inte kan stoppas, kommer tydligen antalet rån av detta slag att överstiga fjolårets siffra.

Att allmänheten starkt oroats av de otillfredsställande förhållanden som ligger bakom ovanstående sifferserie beror främst på att ökningen av brottsligheten i stort inte är tillfällig och att denna ökning i så hög grad även gäller grova brott. Vid post- och bankrån är oftast förövarna beväpnade och hotar allt oftare personalen och allmänheten i post- och banklokaler med sina vapen. Det bekanta postrånet i Älvsjö visar hur lätt ett dråp eller mord kan inträffa i samband med ett sådant rån.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts får jag hemställa om kammarens tillstånd att till herr justitieministern få rikta följande frågor:

1) Vill herr statsrådet lämna kammaren en närmare redogörelse för den senaste tidens ökning av den grövre kriminaliteten?

2) Vilka slutsatser drar herr statsrådet rörande orsakerna till denna ökning?

3) Vilka ytterligare åtgärder avser herr statsrådet att vidtaga för att förhindra en fortsatt ökning av den grövre brottsligheten och om möjligt tränga tillbaka denna brottslighet och brottsligheten i stort?

Denna anhållan bordlades.

§ 16 Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts propositioner:

Nr 34 om studie- och yrkesorientering i grundskola och gymnasieskolor

Nr 52 angående utbildning av bibliotekspersonal m. m.

Nr 54 angående godkännande av avtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om kulturellt samarbete

- Nr 59 angående högre teknisk utbildning och forskning i Luleå
 Nr 61 med förslag till livsmedelslag m. m.
 Nr 65 angående körkort och körkortsregistrering
 Nr 68 med förslag till lag om särskilt uppskattningsvärde på fastighet
 Nr 73 med förslag till ändringar i den indirekta beskattningen
 Nr 77 med förslag till lag om vissa internationella sanktioner, m. m.
 Nr 81 angående studiesocialt stöd till utländska studerande
 Nr 82 med förslag till förordning om ändring i stämpelskatteförordningen (1964:308)
 Nr 83 angående godkännande av fördrag om förbud mot placering av kärnvapen och andra massförstörelsevapen på havsbotten och i dennas underlag
 Nr 84 angående ändrade regler för utbetalning av kommunalskatt
 Nr 86 med förslag till lag om hemförsäljning m. m.
 Nr 87 om vissa pensionsfrågor, m. m.
 Nr 88 angående specialtjänstuttagna värnpliktigas utbildning m. m.
 Nr 89 med förslag till lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar
 Nr 90 med förslag till lag om ändring i lagen (1909:38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt
 Nr 91 angående försäljning av staten tillhörig fast egendom, m. m.
 Nr 92 med förslag till lagstiftning om kapning av luftfartyg, m. m.
 Nr 94 med förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring, m. m.
 Nr 95 med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1969:36) om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.
 Nr 97 med förslag till förordning om ändring i förordningen (1922:260) om automobilskatt
 Nr 98 angående överlåtelse av vissa fastigheter i Västerås kommun
 Nr 99 med förslag till PCB-lag
 Nr 100 med förslag till lag om ändring i rättegångsbalken m. m.
 Nr 101 angående godkännande av avtal mellan statens vattenfallsverk och AB Svarthålsforsen m. m.
 Nr 102 med förslag till lag om ändring i lagen (1934:437) för Sveriges riksbank

§ 17 Anmäldes och bordlades följande motioner:

- Nr 1317 av herr *Björk* i Gävle
 Nr 1318 av herr *Bohman m. fl.*
 Nr 1319 av herrar *Carlshamre* och *Turesson*
 Nr 1320 av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*
 Nr 1321 av herr *Grebäck m. fl.*
 Nr 1322 av herr *Gustavsson* i Eskilstuna *m. fl.*
 Nr 1323 av herr *Hamrin m. fl.*
 Nr 1324 av herr *Hamrin m. fl.*
 Nr 1325 av herr *Hamrin m. fl.*
 Nr 1326 av herr *Hedlund m. fl.*
 Nr 1327 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.*

- Nr 1328 av herr *Holmberg*
Nr 1329 av herr *Johansson, Olof*, i Stockholm
Nr 1330 av fru *Jonäng m. fl.*
Nr 1331 av herr *Karlsson* i Ronneby *m. fl.*
Nr 1332 av fru *Kristensson* och fröken *Ljungberg*
Nr 1333 av herr *Krönmark m. fl.*
Nr 1334 av herr *Lindkvist* och fru *Eriksson* i Stockholm
Nr 1335 av herr *Lothigius m. fl.*
Nr 1336 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*
Nr 1337 av herr *Mundebo m. fl.*
Nr 1338 av herr *Nilsson* i Kalmar *m. fl.*
Nr 1339 av herrar *Nilsson* i Växjö och *Fagerlund*
Nr 1340 av herr *Nordgren*
Nr 1341 av herr *Nordstrandh*
Nr 1342 av herr *Norrby* i Åkersberga *m. fl.*
Nr 1343 av herr *Sellgren*
Nr 1344 av herr *Signell m. fl.*
Nr 1345 av herr *Svensson* i Eskilstuna
Nr 1346 av herr *Wennerfors*
Nr 1347 av herr *Wiklund* i Stockholm
Nr 1348 av herrar *Wikström* och *Wirmark*
Nr 1349 av herr *Åkerlind*
Nr 1350 av herr *Åkerlind*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 29 angående omlokalisering av viss statlig verksamhet

- Nr 1351 av fröken *Andersson* i Stockholm *m. fl.*
Nr 1352 av herr *Berndtson* i Linköping *m. fl.*
Nr 1353 av herrar *Lindkvist* och *Zachrisson*
Nr 1354 av herr *Nordstrandh m. fl.*
Nr 1355 av herr *Wikström m. fl.*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 36 angående social utbildning och forskning m. m.

- Nr 1356 av herr *Hermansson* i Stockholm *m. fl.*
Nr 1357 av fru *Mogård* och herr *Nordstrandh*
Nr 1358 av herr *Nordstrandh m. fl.*
Nr 1359 av herr *Nordstrandh m. fl.*
Nr 1360 av herr *Nordstrandh m. fl.*
Nr 1361 av herr *Petersson* i Gäddvik och fröken *Ljungberg*
Nr 1362 av herr *Wennerfors*
Nr 1363 av herr *Wikström* och fröken *Andersson* i Stockholm

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 37 angående vuxenutbildning

- Nr 1364 av herr *Wirmark m. fl.*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 46 angående anslag för budgetåret 1971/72 till kostnaderna för premiering av visst frivilligt sparande

- Nr 1365 av fru *Ryding m. fl.*
Nr 1366 av herr *Wikström m. fl.*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 47 angående statligt

Nr 1367 av herr *Carlsson* i Vikmanshyttan *m. fl.*

Nr 1368 av herr *Häll m. fl.*

Nr 1369 av herr *Lundberg*

Nr 1370 av herr *Takman m. fl.*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 51 med förslag till rennäringslag, m. m.

Nr 1371 av herr *Löfgren m. fl.*

Nr 1372 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 64 angående lån m. m. till Norrbottens Järnverk AB

Nr 1373 av andre vice talmannen fru *Nettelbrandt m. fl.*

avlämnad i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 69 angående fortsatt valutareglering

Nr 1374 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*

avlämnad i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 71 med förslag till lag om ändring i likviditets- och kassakvotlagen (1962:256), m. m.

Nr 1375 av herr *Boo m. fl.*

Nr 1376 av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*

Nr 1377 av herr *Hedlund m. fl.*

Nr 1378 av herr *Jonasson m. fl.*

Nr 1379 av fru *Jonäng m. fl.*

Nr 1380 av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.*

Nr 1381 av herrar *Ångström* och *Sellgren*

avlämnad i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 74 angående stöd till jordbruket i norra Sverige, m. m.

Nr 1382 av herr *Ångström m. fl.*

Nr 1383 av herrar *Åsling* och *Boo*

avlämnad i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75 angående utgifter på tillägsstat III till riksstaten för budgetåret 1970/71

Nr 1384 av herr *Magnusson* i Kristinehamn *m. fl.*

Nr 1385 av herrar *Sellgren* och *Stålhammar*

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79 angående samordning av transportforskningen, m. m.

Nr 1386 av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*

Nr 1387 av herrar *Tobé* och *Grebäck*

avlämnade i anledning av skrivelse nr 12 från talmanskonferensen med överlämnande av ett från 1970 års revisionsutredning inkommet betänkande "Statsrevisionen. Uppgift, organisation och verksamhet".

§ 18 Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades att följande enkla frågor framställdes, nämligen

den 2 april av

Nr 183 Herr *Werner* i Malmö (m) till herr statsrådet *Löfberg* angående beräkningen av pension för statstjänstemän i vissa fall:

Nr 59

Tisdagen den
13 april 1971

Avser herr statsrådet vidtaga sådana åtgärder att det blir möjligt för statsanställd personal, som under tjänstledighet med C-avdrag arbetar i internationell, humanitär tjänst, att i pensionshänseende tillgodoräkna sig tiden som åtgår för denna tjänst?

den 8 april av

Nr 184 Herr *Jansson* (s) till herr inrikesministern om sysselsättningsfrämjande åtgärder för ungdomar som avslutar militärtjänstgöring:

Är statsrådet beredd att med hänsyn till den rådande arbetsmarknadssituationen överväga särskilda åtgärder för att bereda sysselsättning åt de ungdomar som inom kort rycker ut från sin militära rekryttjänstgöring och saknar civilt arbete?

Nr 185 Herr *Werner* i Tyresö (vpk) till herr statsministern angående kroatiska separatistgruppers verksamhet i Sverige:

Vilka slutsatser är statsministern mot bakgrunden av inträffade händelser nu beredd att dra i fråga om de i Sverige verkande kroatiska separatistgrupperna och om behovet av åtgärder till skydd för i Sverige boende jugoslaviska medborgare?

den 13 april av

Nr 186 Herr *Börjesson* i Falköping (c) till herr utrikesministern angående åtgärder mot terrordåd bland utländska medborgare i Sverige:

Är utrikesministern beredd att lämna en redogörelse för, dels regeringens syn på de politiskt motiverade terrordåd som förekommit bland utländska medborgare i Sverige, dels vilka åtgärder regeringen avser vidtaga för att bereda skydd för dem som befaras bli utsatta för ytterligare dåd?

§ 19 Kammaren åtskildes kl. 16.46.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert